Rationeel voorschrijven in het woonzorgcentrum: een kwaliteitsbevorderend project

Haio: DE RAEDEMAEKER Anouk , V.U.B.
Promotor: VANDEVOORDE Jan , V.U.B.
Praktijkopleider: DE BRANDT Stefan

Context: Voor de huisarts is een belangrijke taak weggelegd in het bewaken van een rationeel voorschrijfgedrag bij zijn patiënten in het woonzorgcentrum. Als mogelijke hulp en leidraad kan hiertoe het woonzorgcentrumformularium gebruikt worden. In dit praktijkproject werd het voorschrijfgedrag bij onze rusthuisbewoners geëvalueerd en nagegaan hoe geneesmiddelengerelateerde problemen en onoordeelkundig voorschrijven in de toekomst kunnen vermeden worden.

Onderzoeksvraag: Het primaire doel van dit praktijkproject was enerzijds het in kaart brengen van het voorschrijfgedrag bij rusthuisbewoners binnen onze praktijk en nagaan in hoeverre dit in overeenstemming was met het woonzorgcentrumformularium en anderzijds het identificeren van de belangrijkste oorzaken van onoordeelkundig voorschrijven. Als secundair doel werd het aanpassen van de medicatiefiches vooropgesteld, waarbij eveneens getracht werd de kostprijs zo laag mogelijk te houden. De onderzoeksvraag luidde als volgt: ?Heeft een analyse van de medicatiefiches bij rusthuisbewoners aan de hand van het woonzorgcentrumformularium implicaties op het voorschrijfgedrag van de behandelende artsen??.

Methode: We gebruikten het woonzorgcentrumformularium als leidraad en de PHEBE-studie (Prescribing in Homes for the Elderly in Belgium) als referentie. Verder baseerden we ons eveneens op de richtlijnen voor goede medische praktijkvoering (NHG en Domus Medica) en Minerva, tijdschrift voor Evidence Based Medicine. We bestudeerden de gegevens van 45 patiënten die in eenzelfde woonzorgcentrum verbleven. Een reeks demografische gegevens en de voorgeschreven geneesmiddelen werden systematisch bijgehouden. Tevens werd de totale prijs en het aantal geneesmiddelen dat in overeenstemming was met het woonzorgcentrumformularium een eerste maal genoteerd. Na het doorvoeren van de nodige aanpassingen werden de medicatiefiches nogmaals geëvalueerd. Statistische analyse gebeurde middels het programma SPSS.

Resultaten: Onze bewoners gebruikten bij de start van dit project gemiddeld 7,6 verschillende geneesmiddelen. Het maandelijkse remgeld bedroeg per patiënt gemiddeld 36,4 euro en 61,8% van de geneesmiddelen was in overeenstemming met het woonzorgcentrumformularium. Er werd een overgebruik van antidepressiva en antipsychotica en een ondergebruik van calcium en/of vitamine D-supplementen vastgesteld. Na afloop van het project gebruikten onze patiënten gemiddeld 6,8 geneesmiddelen, waarvan 77% in overeenstemming met het woonzorgcentrumformularium. De gemiddelde kostprijs bedroeg per maand nog slechts 16,7 euro.

Conclusie: Deze patiëntenpopulatie nam bij het be?indigen van dit project minder geneesmiddelen, die meer in overeenstemming waren met de geldende aanbevelingen in het woonzorgcentrumformularium, ons voorschrijfgedrag was na afloop dus meer evidence based. De demente patiënten namen minder geneesmiddelen dan de niet-dementen. Tevens werd de maandelijkse geneesmiddelenkost voor de patiënt gereduceerd. Dankzij dit project is er in de praktijk meer aandacht voor de geneesmiddelengerelateerde problemen die werden blootgelegd. Tevens werd het woonzorgcentrumcentrumformularium ervaren als een nuttig instrument waar in de toekomst verder mee zal blijven gewerkt worden.